

DOI: <https://doi.org/10.36059/978-966-397-337-1-23>

ТРАНСПОРТНО-ЛОГІСТИЧНІ КЛАСТЕРИ ЯК ЕКОЛОГІЧНИЙ ІНСТРУМЕНТ ПОВОЄННОГО ВІДНОВЛЕННЯ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ

Транспортно-логістичні кластери є важливим елементом економічної інфраструктури країни. Вони сприяють розвитку торгівлі, туризму та інших секторів економіки [1].

Формування транспортно-логістичних кластерів в Україні має важливе значення для повоєнного відновлення економіки країни. Кластери можуть сприяти:

- відновленню інфраструктури. Транспортно-логістичні кластери можуть бути використані для відновлення пошкодженої інфраструктури, зокрема, доріг, залізничних шляхів, аеропортів та морських портів. Це сприятиме відновленню торгових зв'язків України з іншими країнами та регіонами;

- розвитку нових секторів економіки. Транспортно-логістичні кластери можуть сприяти розвитку нових секторів економіки, таких як експортно-орієнтовані виробництва, туризм та логістичні послуги. Це допоможе створити нові робочі місця та підвищити рівень життя населення;

- інституційному реформуванню. Формування транспортно-логістичних кластерів може сприяти інституційному реформуванню в Україні. Кластери можуть стати платформою для співпраці між державними органами, бізнесом та громадянським суспільством. Це допоможе підвищити ефективність управління транспортно-логістичною сферою [2].

Формування транспортно-логістичних кластерів в Україні має бути спрямоване на:

- Використання екологічно чистих технологій. Транспортно-логістична галузь є одним із найбільших забруднювачів навколишнього середовища. Вона генерує значні обсяги шкідливих викидів, зокрема, парникових газів, забруднюючих речовин повітря, води та ґрунту. Для зменшення негативного впливу транспортно-логістичної галузі на довкілля необхідно використовувати екологічно чисті технології. До таких технологій належать:

- електромобільний транспорт;
- ефективні системи управління енергією;

– системи моніторингу та контролю за викидами [3];
– Запобігання екологічних катастроф. Транспортно-логістична галузь також є потенційним джерелом екологічних катастроф. Так, нафтопродукти, що перевозяться транспортними засобами, можуть призвести до забруднення ґрунту та води в разі аварій. Для запобігання екологічних катастроф у транспортно-логістичній галузі необхідно:

- розробляти та впроваджувати системи безпеки;
- проводити навчання персоналу з питань екологічної безпеки;
- здійснювати моніторинг та контроль за станом навколишнього середовища [4];

– Розвиток зеленої економіки. Зелена економіка – це економіка, яка базується на принципах сталого розвитку. Вона спрямована на мінімізацію негативного впливу на довкілля та використання ресурсів у розумних межах. Формування транспортно-логістичних кластерів на основі принципів зеленої економіки може сприяти:

- зменшення негативного впливу на довкілля;
- розвитку нових, більш екологічно чистих технологій;
- створенню нових робочих місць у зеленій галузі [5].

Формування транспортно-логістичних кластерів в Україні є важливим елементом стратегії повоєнного відновлення економіки країни [6]. Кластери можуть сприяти відновленню інфраструктури, розвитку нових секторів економіки та інституційному реформуванню. При формуванні кластерів необхідно враховувати екологічні аспекти, щоб забезпечити стійкий розвиток економіки України.

Для врахування екологічного аспекту при формуванні транспортно-логістичних кластерів в Україні можна реалізувати такі заходи:

- створення державного фонду підтримки розвитку екологічно чистих технологій у транспортно-логістичній галузі;
- запровадження податкових пільг для підприємств, що використовують екологічно чисті технології у транспортно-логістичній галузі;
- розробка та впровадження стандартів та нормативів щодо екологічної безпеки у транспортно-логістичній галузі;
- проведення інформаційно-освітніх кампаній щодо екологічної безпеки у транспортно-логістичній галузі.

Ці заходи допоможуть зробити транспортно-логістичну галузь України більш екологічною та сприятимуть відновленню України від наслідків війни.

Список використаних джерел:

1. Антонюк А. М. Економічна географія України : Навчальний посібник. 2-ге вид., перероб. і допов. Київ : Знання, 2019. 440 с.

2. Біляєв В. Г. Економіка транспорту : Підручник. 3-тє вид., випр. і доп. Київ : Знання, 2019. 534 с.
3. Гончаренко В. В., Шпак О. В. Логістика : Підручник. Київ : КНЕУ, 2019. 432 с.
4. Лук'янчук В. В., Шпак О. В. Економіка транспорту і логістика : Підручник. Київ : КНЕУ, 2020. 448 с.
5. Михайлюк М. П. Економічна стратегія України : Навчальний посібник. 2-ге вид., перероб. і допов. Київ : Знання, 2020. 368 с.
6. Grytsenko S., Hrechkovska A., Kordyak M. Potential Areas of Application of the Cluster Approach to Recovery of the Ukrainian Economy. *Economic Herald of the Donbas*. 2022. № 4(70), pp. 5–9. DOI: [https://doi.org/10.12958/1817-3772-2022-4\(70\)-5-9](https://doi.org/10.12958/1817-3772-2022-4(70)-5-9)